

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/566/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613204116
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Angela Čechová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7613204116.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu G. J. L., a.s., L., S. X, IČO: 00 492 736 zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Bratislava 29, P.O. Box 75, proti žalovanej X. O., nar. XX.X.XXXX, bytom R. X. Y., P. XXXX/X, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom pre toto konanie A. O. O., nar. XX.X.XXXX, bytom R. X. Y., P. XXXX/X, o zaplatenie 50,50 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 9C 190/2013-39 z 10.9.2013 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

M e n í rozsudok v výroku o trovách konania tak, že žalobcovi sa prisudzuje náhrada trov konania vo výške 45,79 € a žalovaná je povinná ju zaplatiť JUDr. Vladimírovi Kánovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi 50,50 € a nahradiť na účet právneho zástupcu žalobcu trovy konania vo výške 43,79 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa žalobou doručanou súdu prvého stupňa dňa 7.3.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 50,50 € a nahradiť trovy konania vo výške 104,38 € pozostávajúcich zo súdneho poplatku vo výške 16,50 € a trov právneho zastúpenia vo výške 87,88 € z dôvodu, že žalovaná sa dňa 14.3.2011 na výzvu revízora na linke H. č. X v L. nepreukázala platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom. Tak v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v L. a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v L. vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie cestovného 0,50 € a úhrady vo výške 50,- €, ktoré žalovaná žalobcovi neuhradila a nereagovala ani na písomnú upomienku, ktorá jej bola doručená dňa 18.4.2011. Na základe zisteného skutkového stavu súd vec právne posúdil v zmysle čl. 6 ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy a dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok, aby mu žalovaná zaplatila cestovné vo výške 0,50 € a úhradu vo výške stonásobku cestovného, t.j. 50,- €, keďže dňa 14.3.2011 žalovaná cestovala linkou č. X č. voza XXXX/X v L. a na výzvu revízora sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom. O trovách konania rozhodol súd podľa § 149 ods. 1 O.s.p., § 150 ods. 2 O.s.p., ako aj v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého by mal žalobca nárok na trovy konania vo výške 75,08 €, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku zo žaloby vo výške 16,50 € a trov právneho zastúpenia vo výške 58,58 € podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to za dva úkony (prevzatie a príprava zastupovania, podania žaloby) po 16,60 €, 2 x režijný paušál po 7,81 €, t.j. spolu 48,82 € a 20 % DPH vo výške 9,76 €. Trovy právneho zastúpenia súd nepriznal za výzvu na zaplatenie žalovanej listiny zo dňa 18.4.2011, keďže ide o úkon pred začatím tohto konania. V zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko v danej veci je predmetom konania pohľadávka vo výške 50,50 € a ide o drobný spor, súd krátil žalobcovi náhradu trov konania 58,58 € na polovicu, t.j. na sumu 29,29 € ,

k tejto sume pripočítal zaplatený súdny poplatok 16,50 € a zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania 43,79 € .

Rozsudok vo výroku o trovách konania napadol včas podaným odvolaním žalobca a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania a uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi súdny poplatok vo výške 16,50 € a trovy právneho zastúpenia v sume 87,88 €. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

Uviedol, že má za to, že rozhodnutie súdu vo výroku o trovách konania vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko súd nesprávne aplikoval § 150 ods. 2 O.s.p.. Domnieval sa, že súd nesprávne rozhodol o primeranom znížení trov konania a neodôvodnene priznal trovy konania vo výške odlišnej od trov konania uplatňovaných ním v žalobe vo veci samej. Citujúc znenie § 150 O.s.p. tvrdil, že toto ust. preto umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkom, ktorí by inak mali právo na náhradu trov konania túto náhradu úplne alebo sčasti nepriznal, že záver súdu o tom, že ide o výnimočný prípad, a že sú vo veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností, zo starostlivého posúdenia všetkých rozhodných hľadísk, treba posúdiť predovšetkým majetkové, sociálne, osobné, ďalšie pomery účastníkov konania, teda nielen pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale je nevyhnutné zväziť, ako by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Podotkol, že súd odôvodnil svoje rozhodnutie o trovách konania len v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., že je nepochybné, že aj predmetnú vec je možné považovať za drobný spor podľa § 200ea O.s.p., neprímeranosť trov konania v takýchto sporoch voči pohľadávke je však potrebné v jednotlivých prípadoch posudzovať individuálne. Dovolil si poukázať na ustálenú súdnu prax, a to najmä na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave ako odvolacieho súdu (tiež však ostatných KS SR prikláňajúcim sa alebo totožným k uvedeným rozhodnutiam KS BA), ktorý uznesením 7Co 32/2009 a 7Co 64/2009, ako aj v iných zmenil v obdobných prípadoch s totožným skutkovým stavom rozhodnutie prvostupňového súdu s odôvodnením, že aj v konaní, predmetom ktorého je drobný spor, musí súd vždy postupovať dôsledne podľa uvedených zásad, pretože ani v takýchto konaniach sa nezmenila rovnosť účastníkov konania (§1, § 18 O.s.p.) a ústavné právo každého domáhať sa ochrany na súde a právo účastníka na spravodlivý súdny proces (čl. 46 Ústavy SR). Nemožno preto nepriznať, resp. znížiť trovy konania, len preto, že ide o drobný spor, len s poukazom na § 150 ods. 2 O.s.p., že takýmto svojim postupom, ktorým súd náležite neodôvodní svoje rozhodnutie, resp. absentujú také argumenty, ktoré by mali pre rozhodnutie rozhodujúci význam, nepochybné odníma účastníkom konania možnosť konať pred súdom a, že v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR (napr. II. ÚS 6/2003, III. ÚS 119/2003, III. ÚS 74/2008) nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Touto cestou ďalej poukázal na skutočnosť, že súd nesprávne použil § 150 ods. 2 O.s.p. aj z dôvodu, že zákon nedefinuje pojem „neprimerané“ a ani súdna a aplikačná prax nevygenerovala rozsah neprimeranosti, avšak tento nedostatok nemožno ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlí akými úvahami sa riadil pri použití označeného ust. O.s.p.. Toto ustanovenie ďalej nevymenúva explicitne prípady, v ktorých je možné trovy konania nepriznať alebo znížiť, preto je potrebné vykladať jeho obsah v súlade s dôvodovou správou k zák.č. 384/08 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10. 2008 zmenený a doplnený O.s.p.. V zmysle dôvodovej správy môže súd pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú voči pohľadávke v drobných veciach neprimerané a, že v týchto konaniach najmä trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. Vytýkal súdu, že v odôvodnení rozsudku nedostatočne odôvodnil zníženie trov konania a to len tým, že trovy konania sú voči pohľadávke neprimerané, pričom sa nezaoberal výškou vzájomného pomeru výšky trov konania, trov právneho zastúpenia a istiny. Domnieval sa, že niekoľkonásobne vyššiu sumu je potrebné v zmysle logického výkladu dôvodovej správy k zák.č. 384/08 Z. z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O.s.p. k § 150 ods. 2 O.s.p. chápať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako samotná istina, čo v tejto prejednáwanej veci nie je. Poukázal na to, že z rozhodovacej činnosti je súdom známe, že v súčasnosti prebieha pomerne značné množstvo súdnych sporov, kde predmetom konania je pohľadávka vo výške niekoľko € a práve v takýchto konaniach vyčíslené trovy konania predstavujú niekoľkonásobok (rozhodne nie len dvojnásobok alebo trojnásobok) samotnej pohľadávky a možno ich, vzhľadom na nie ich samotnú výšku, ale na pomer medzi výškou istiny a výškou trov konania označiť za neprimerané.

Preto mal za to, že pri rozhodovacej činnosti súdu v zmysle ustálenej súdnej praxe je k aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p. primeraná len situácia, keď suma trov konania viacnásobne prekročí sumu istiny, ktorá je predmetom konania, čo však nie je prípad súdnej veci a, že nakoľko uplatňované trovy konania neprekročujú niekoľkonásobne sumu istiny, a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, súd nesprávne v rozhodnutí aplikoval § 150 ods. 2 O.s.p. Na základe uvedených skutočností mal za to, že rozhodnutie súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, z čoho nepochybne vyplýva záver, že súd svojím postupom odňal účastníkovi konania možnosť konať pred súdom a mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania a priznať mu, ako úspešnému účastníkovi, náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. V prejednávanej veci sú účelne uplatnené trovy konania, ktoré spočívajú jednak v zaplatení súdneho poplatku zo žaloby v zmysle zák.č. 71/92 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších právnych predpisov a z minimálnej tarifnej odmeny advokáta za právne služby v občianskom konaní podľa vyhl.č. 655/04 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov účinnejšie v čase podávania žaloby vo veci samej. Touto cestou si dovoľil poukázať na skutočnosť, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou žalobcu, a preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku, keďže je zrejmé, že samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zast., odoslani výzvy na zaplatenie pred podaním žaloby, príprave žaloby a podaní žaloby na príslušnom súde je náročný a zložitý proces, vyžadujúci si primeranú časovú náročnosť, ktorú je advokát povinný venovať kontrole správnosti a úplnosti podania, ako i dôkazných prostriedkov predkladaných spolu so žalobami. Cieľom súdneho konania je vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladmi, preto si dovoľil touto cestou poukázať na skutočnosť, že všetky uplatňované trovy konania v žalobe vo veci samej sú účelne vynaložené a uplatňované v súlade s právnymi predpismi SR a vyčíslené v minimálnej výške v súlade s vyhl.č. 655/04 Z.z., účinnejšie v čase podávania žaloby vo veci samej, že je nepochybne, že žiadne ust. hmotných, či procesných noriem, platných na území SR, neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom, to platí aj v prípade občianskeho súdneho konania, že právo účastníka na zastupovanie advokátom nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené ani v tzv. drobných sporoch a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Nariadenie deklaruje v bode 29 Preambuly, že „...neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy“.... a KS v Žiline ako odvolací súd v uznesení 6Co 271/2009 dospel k záveru, že žalobca, ktorý bol v predmetnom drobnom spore zastúpený advokátom, má ako úspešný účastník právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov i) trov spojených s poskytnutím právnych služieb, ktoré mu v označenom spore poskytol splnomocnený advokát. Dovoľil si zdôrazniť, že rozsah zníženia trov v danom prípade je odporujúci dobrým mravom a považoval za nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby žalovaný neznášal jeho trovy, ako procesne plne úspešného, ktoré mu vznikli, vrátane trov právneho zast. v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p..

Rozsudok, okrem výroku o trovách konania, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O.s.p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a rozsudok, pokiaľ ide o výrok o trovách konania, zmenil podľa § 220 O.s.p., lebo, aj keď je inak vecne správny, súd náhradu trov žalobcovi priznal v nesprávnej výške.

Odvolací súd je v prejednávanej veci toho názoru, že súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne riadil ust. § 150 ods. 2 O.s.p. z hľadiska posúdenia primeranosti trov konania v drobných sporoch, ale priznanú náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 58,58 € po jej správnom znížení nesprávne vyčíslil. Odvolací súd tak musí povedať, že súd prvého stupňa sa zákonným spôsobom vysporiadal s jeho povinnosťou pri rozhodovaní v tzv. drobných

sporoch prihladať na primeranosť výšky trov konania k hodnote predmetu sporu a v nadväznosti na to, ale v nesprávnej výške o týchto trovách rozhodol. V prejednávanej veci z obsahu žaloby vyplýva, že predmetom konania je úhrada cestovného v sume 0,50 € a úhrada pokuty za cestovanie prostriedkom mestskej hromadnej dopravy bez platného cestovného lístka v sume 50,- €. Žalobca si v konaní uplatnil zároveň aj náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku 16,50 € a trov právneho zastúpenia advokátom vo výške 104,38 €.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenia práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Citovaným ust. § 150 ods. 2 došlo k implementácii komunitárneho práva Európskej únie do Občianskeho súdneho poriadku, ktorým sa sleduje, aby vo veciach s nízkou hodnotou sporu dochádzalo k zníženiu neprimeraných trov, ktoré sú vo vzťahu k výške pohľadávky v drobných veciach neprimerané. Toto ustanovenie vychádza zo zásady, že cieľom súdnych konaní v takýchto veciach má byť vymoženie pohľadávky s čo najnižšími nákladami a nemôže prevažovať záujem na vedení konania z dôvodu, že ide o veci zaujímavé z hľadiska odmeny advokáta.

Z ust. § 142 ods. 1 vyplýva základná zásada pri rozhodovaní o trovách v sporovom konaní, podľa ktorej neúspešný účastník v konaní zodpovedá za náhradu trov úspešnému účastníkovi. Občiansky súdny poriadok upravuje aj určité výnimky uvedenej zásady, medzi ktoré patrí aj ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Správne poukázal žalobca v odvolaní na to, že toto ustanovenie bolo do Občianskeho súdneho poriadku zakomponované novelou - zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15.10.2008. Účelom tejto zákonnej úpravy bolo umožniť súdu preskúmať účelnosť a primeranosť výšky trov konania v sporoch s nízkou hodnotou a táto novelizácia bola vyvolaná poznatkami zo súdnej praxe, podľa ktorých v sporoch s nízkou hodnotou sporu veľmi často prevyšoval nad záujmom rozhodnutia vo veci záujem dosiahnuť v spore čo najvyššie trovy konania, ktoré v niektorých prípadoch presahovali aj niekoľkonásobok hodnoty predmetu sporu. Uvedené ustanovenie teda umožňuje súdu posudzovať v takýchto sporoch primeranosť výšky trov, pri ktorom je povinnosťou súdu prihladiť nielen na samotnú hodnotu predmetu sporu a výšku uplatňovaných trov konania, ale predovšetkým na skutkovú a právnu náročnosť sporu a v nadväznosti na to aj primerané množstvo práce pre advokáta pri poskytovaní právnej pomoci v takýchto veciach. Skutočnosť, že v dôvodovej správe je poukázané na extrémne prípady, v ktorých výška trov konania niekoľkonásobne prevyšovala hodnotu predmetu sporu, ešte neznamená, že za neprimerané nemožno považovať aj také trovy konania, ktoré nepredstavujú takto naznačený rozdiel.

Z obsahu konania je teda zrejmé, že predmetom konania je istina v sume 50,50 € a nepochybne ide o tzv. drobný spor z hľadiska výšky hodnoty predmetu konania. Zo strany žalobcu ide o jednu z veľkého množstva žalôb tohto druhu, pri ktorých skutkovým základom nároku je cestovanie prostriedkom mestskej hromadnej dopravy bez platného cestovného lístka. Je teda zrejmé, že ide o veci skutkovo, ako aj právne nenáročnú a aj samotné žaloby vykazujú znaky tzv. blanketárnych žalôb, do ktorých žalobca iba dopĺňa údaje ohľadne žalovaného a stručné skutkové okolnosti. Za takejto citácie s poukazom na hodnotu predmetu konania už trovy, ktoré žalobca vyčíslil v súvislosti s jeho právnym zastúpením za tri úkony právnej pomoci, a to prevzatie a príprava zastúpenia, zaslanie výzvy v rámci ďalšej porady s klientom a písomné podanie na súd v sume 104,38 € možno považovať vzhľadom na výšku predmetu konania za neprimerane vysoké, pričom ani súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za právny úkon žalobcu - výzvu na zaplatenie žalovanej istiny zo dňa 18.4.2011, keďže súd dospel k záveru, že sa jedná o úkon pred začatím tohto konania. Zároveň súd uviedol, že žalobca v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. by mal nárok len na trovy konania vo výške 75,08 €, ktoré pozostávajú zo

zaplateného súdneho poplatku zo žaloby vo výške 16,50 € a trov právneho zastúpenia vo výške 58,58 € v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s výkladom žalobcu a jeho tvrdením v podanom odvolaní, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. je možné použiť len v prípade, že trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu, ako samotná pohľadávka. Toto bolo v dôvodovej správe uvedené len ako príklad pre zavedenie tohto ustanovenia, ale účelom takejto zákonnej úpravy bolo práve to, aby boli eliminované trovy právneho zastúpenia pri hromadne uplatňovaných pohľadávkach. Toto ustanovenie, teda núti veriteľa a splnomocneného zástupcu k hospodárnosti, preto odvolací súd musí konštatovať, že súd prvého stupňa správne priznal žalobcovi náhradu trov konania titulom zaplateného súdneho poplatku v sume 16,50 € a trov právneho zastúpenia, ktoré priznal za dva úkony právnej služby, a to prevzatie a príprava zastupovania, podanie žaloby na začatie konania po 16,60 € + 2 x režijný paušál po 7,81 €, ako aj 20 % DPH vo výške 9,76 €, a to v zmysle § 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 cit. vyhlášky, spolu vo výške 58,58 €, správne znížil, t.j. z hľadiska primeranosti krátil na polovicu (t.j. 29,29 €, čo je spolu aj so zaplateným súdnym poplatkom 16,50 € suma 45,79 €.

Keďže súd prvého stupňa správne rozhodol v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p., ale nesprávne dospel k priznanej výške náhrady trov konania v sume 43,79 €, keď správna je suma 45,79 €, odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že žalobcovi prisúdil náhradu trov konania v správnej výške 45,79 €, ktorú je povinná žalovaná zaplatiť žalobcovi v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p.. Odvolací súd tak súhlasí s návrhom žalobcu, že právo účastníka za zastupovanie advokátov nie je v podmienkach nášho vnútroštátneho práva obmedzené, ani v tzv. drobných sporoch a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Toto právo účastníka na zastupovanie advokátom však nebráni súdu v drobných sporoch trovy konania znížiť alebo nepriznať, ak sú neprimerané voči pohľadávke (§ 150 ods. 2 O.s.p.). Vzhľadom na to, že v prejednáwanej veci sa jedna o skutkovo a právne nenáročnú vec (nárok na cestovné), správne postupoval súd prvého stupňa, ak považoval žalobcom uplatnené trovy za neprimerané k vymáhanej pohľadávke.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.